

var optagen i Finantsloven, medmindre han havde en Bevilling, saa var det for at komme ud over denne Banfælighed, at man indsatte § 16, der gav Bevillingen. Det var altsaa Grunden til Paragraphen. Men den meget ærede Finantsminister har ved Sagens 1ste Behandling erklæret, at han ikke behøvede en saadan Bevilling, at han paatog sig Ansvarer ved gjennem en Tillægsbevilling at faae Sagen ordnet. Jeg skjønner nu heller ikke, at der kan være den mindste Betænkelighed ved at følge dette System; thi hvad er det, man derved gaaer ud fra? Det er, at naar Rigsdagen har vedtaget en Lov, og denne Lov har erholdt kongelig Sanction, og Udgifter derved ere blevne nødvendige, saa kan det fornødtvis ikke tænkes, at man i det følgende Aar vil nægte de Penge, der have været nødvendige, for at Loven kunde komme til Udførelse. Man tænke sig Stillingen, som man vil. Naar Ministeriet er i Samstemning med Rigsdagen, har, hvad der kaldes Majoritet, saa er der Ingen, der vil kunne paastaae, at Bevillingen ikke vilde blive given. Hvorledes vilde da Tilfældet være, hvis der opstod Uenighed imellem Rigsdagen og Ministeriet, en saadan Uenighed, at det kommer til et virkeligt Brud? Saa paastaar jeg, at ingen dansk Rigsdag vil benytte en saadan Grund til at nægte en Udgift, der er en nødvendig Følge af en i den foregaaende Session vedtagen Lov; det kan i mine Tanker hverken paastaaes eller med Grund forsvares. Der vil ad denne Vej ingen Banfæligheder opstaae. Naar nu altsaa Finantsministeren erklærer sig villig til at benytte dette Bevillingssystem med Hensyn til de her foreslaaede Love, saa bliver den hele Paragraph overflødig. Jeg skjønner saaledes ikke, at der er den mindste Grund til at beholde Paragraphen, efterat denne Erklæring er fremkommen, thi den hele Stilling er derved bleven forandret. Jeg maa dog endnu tilføie med Hensyn til Tillægsbevillingssystemet, at det vel er fuldkommen praktisk, men at det dog ikke har nogen egentlig constitutionel Basis. Vi have Erfaringen for, at dette System er blevet benyttet meget stærkt i vigtig Retning, og at man endog har benyttet det til at slippe for at fremkomme med de fornødne Oplysninger ved Rigsdagens Sam-

ling med Hensyn til Udgifter, der enten deels vare gjorte eller deels vare paatænkte at skulle gjøres; og det er altsaa Misligheden ved Tillægsbevillingssystemet, at det berøer paa de enkelte Ministre, hvorledes de ville benytte Systemet. Thi det maa erkjendes, at det er nødvendigt, at Tillægsbevillingslovene fremkomme for den første Rigsdag, der samles, efterat Udgifterne ere afholdte. Jeg vil derfor tillade mig at rette det Spørgsmaal til den høitærede Finantsminister, om det ikke kunde være muligt eller hensigtsmæssigt i næste Samling af Rigsdagen at søge at bestemme Tillægsbevillingssystemet paa den Maade, at det ikke blev afhængigt af den enkelte Finantsminister, hvorvidt det skulde nøiagtigt følges og overholdes eller ikke. Det forekommer mig, at hvis man skal lade det berøve ved Tillægsbevillingssystemet, maa det paalægges vedkommende Finantsminister som Pligt at fremkomme med Tillægsbevilling. Jeg skal ende med at anbefale, at hele Paragraphen udgaaer som ikke mere nødvendig paa Grund af den forandrede Stilling.

Hjerring: Jeg skal tillade mig at knytte et Par Bemærkninger til det indholdsrige Foredrag, vi nu have hørt. Det er ganske vist en meget stærk og heldig Stilling, man indtager i Discussionen, naar man staaer absolut paa Principernes Standpunkt, og det har den ærede Rigsdagsmand netop valgt; men i Praxis er det undertiden nødvendigt at gaae paa Alford med Principerne. Det vil allerede af hvad jeg tillod mig at sige ved Sagens første Behandling være klart, at jeg i de allerfleste Præmisseser er enig med den ærede Landstingsmand, hvorimod jeg ikke kan nægte, at jeg er noget afvigende fra ham med Hensyn til Resultatet. Ganske vist er Udkastets § 16 i den Form, hvori den nu foreligger, udsat for en velbegrunnet Kritik; der er navnlig den Ulempe derved, at man enten kan optage formange Love eller for saa eller begge Dele paa eengang i denne Paragraph. Det kan tænkes, at nogle af de Love, der ere opførte i Paragraphen efterat være vedtagne i Folkethinget, ikke vinde Landstingets Bifald, eller at de vel vedtages af begge Thing, men ikke blive sanctionerede af